

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci **žalobce: Dr. ing. S. M.**, zastoupeného JUDr. Sylvou Rychtalíkovou, advokátkou se sídlem Kodaňská 521/57, 101 00 Praha 10, proti **žalovanému Celnímu ředitelství České Budějovice**, Kasárenská 6, 370 21 České Budějovice, v řízení označeném jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 2. 2004, č. j. 10 Ca 19/2004 – 36,

t a k t o :

- I.** Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 25. 2. 2004, č. j. 10 Ca 19/2004 - 36, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Odměna advokátky JUDr. Sylvy Rychtalíkové **se určuje** částkou 2150 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenou Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 16. 2. 2004, označenou jako žaloba na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu se žalobce domáhal vydání rozhodnutí, jímž by soud:

- a) přikázal Celnímu úřadu Strážný, aby zohlednil odvolání žalobce ze dne 18. 12. 2002 s dodatkem z 9. 1. 2003 a stanovil mu povinnost rozhodnutí ze dne 5. 12. 2002 zrušit;

- b) přikázal tomuto celnímu úřadu vrátit platbu ve výši 10 500 Kč, nepřipustným způsobem získanou od zástupce německých příbuzných v souvislosti s vrácením vozidla M.
- c) uložil povinnost upustit od všech projevů znevýhodnění příslušníka německé národnostní menšiny v ČR.

Žalobu odůvodnil tím, že mu dne 5. 1. 2004 bylo doručeno rozhodnutí Celního ředitelství České Budějovice ze dne 1. 4. 2003, č. j. 653/03-21/1, jímž bylo rozhodnuto o jím podaném odvolání ze dne 18. 12. 2002 (zdůvodněného podáním ze dne 9. 1. 2003) proti rozhodnutí Celního úřadu Strážný ze dne 5. 12. 2002. Podle žalobce se celní ředitelství nezabývalo věcně argumenty jeho odvolání a vycházelo ze skutkového stavu, který neodpovídá skutečnosti. Uvedl, že již od 2. 5. 2003 opakovaně upozorňoval celní ředitelství, že mu předmětné rozhodnutí nebylo doručeno a rozhodnutí žalovaného nemohlo nabýt právní moci 3. 4. 2003 v souvislosti s doručením údajnému zástupci žalobce JUDr. Bártíkovi, neboť v době vydání rozhodnutí nebyla ve správním spise založena procesní plná moc, kterou by tomuto zástupci žalobce udělil. Podle žalobce mu tak rozhodnutí žalovaného bylo účinně doručeno až 5. 1. 2004. Žalobce v žalobě podrobně uvedl vlastní popis událostí k nimž došlo na hraničním přechodu ve Strážném v noci z 2. 10. na 3. 10. 2002, z nichž správní orgány dovodily spáchání celního přestupku žalobcem, brojí proti postupu správního orgánu v tomto správním řízení, namítá nepravdivost skutkových zjištění, z nichž správní orgány obou stupňů při svém rozhodování vycházely. Podle žalobce celní úřad dále protiprávním jednáním žádal v souvislosti s vrácením vozidla M. jeho vlastníků - příbuzným žalobce ze S. a následně též od nich přijal částku 10 500 Kč (uložené pokuty žalobci a nákladů řízení); podle žalobce je postup vyžadování sankce po jiných osobách postupem neústavním. Konečně žalobce namítal a podrobně popsal, v jakém konkrétním jednání mělo spočívat šikanování žalobce pro jeho příslušnost k národnostní menšině. Žalobce má za to, že o jeho odvolání měl autoremedurním postupem rozhodnout sám Celní úřad Strážný, pokud tak neučinil a i žalovaný odvolání zamítl, pochybily.

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodnutím ze dne 25. 2. 2004, č. j. 10 Ca 19/2004 – 36, žalobu odmítl. V odůvodnění soud konstatoval, že žalobce se domáhá přezkoumání rozhodnutí Celního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 1. 4. 2003, kterým byl změněn výrok rozhodnutí Celního úřadu Strážný ze dne 5. 12. 2002, č. j. 3324/02-0326-1, jímž byl žalobce uznán vinným spácháním celního přestupku podle § 293 písm. a) celního zákona, a to tak, že bylo změněno v prvostupňovém rozhodnutí vadně uvedené číslo karoserie osobního vozidla, které měl žalobce dle zjištění celních orgánů dovést dne 3. 10. 2002 do tuzemska ze Spolkové republiky Německo a v rozporu s § 83 celního zákona je nepřihlásit u Celního úřadu Strážný. Soud odkázal na to, že žalobou žalobce proti předmětnému rozhodnutí celního ředitelství se již zabýval v řízení vedeném pod sp. zn. 10 Ca 137/2003 a žalobu usnesením ze dne 10. 11. 2003 zamítl (správně odmítl) jako opožděně podanou. Soud dovodil, že se žalobou, která znovu brojí proti těmto rozhodnutím celního ředitelství, nemůže zabývat, neboť tomu brání neodstranitelná překážka věci pravomocně rozhodnuté a podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto tuto žalobu odmítl. Na tomto závěru podle soudu nic nemění skutečnost, že celní ředitelství zaslalo žalobci k jeho žádosti dne 30. 12. 2003 fotokopii napadeného rozhodnutí o odvolání, neboť rozhodnutí bylo podle soudu účinně žalobci doručeno již dne 3. 4. 2003 prostřednictvím jeho právního zástupce.

Proti rozhodnutí krajského soudu žalobce (dále též „stěžovatel“)brojí včas podanou kasační stížností. Kasační stížnost opírá o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (tvrzená nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v řízení o žalobě) a o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (tvrzená nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů). Konkrétně pak stěžovatel uvádí, že rozhodnutím Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 11. 2003, č. j. 10 Ca 137/2003 – 77, kterým byla odmítnuta žalobcová žaloba, nemohla být založena překážka věci pravomocně rozsouzené, a to jednak proto, že předchozí žaloba směřovala proti jiným rozhodnutím než žaloba nynější a jednak i proto, že předchozí žaloba byla podána v době, kdy rozhodnutí žalovaného (zpochybňované nyní projednávanou žalobou) nebylo stěžovateli doručeno a tudíž nenabývalo právní moci. V kasační stížnosti pak žalobce podrobně rozvádí, proč nemohlo být rozhodnutí žalovaného účinně doručeno žalobci dne 3. 4. 2003 prostřednictvím jeho zástupce. Rovněž stěžovatel poukázal na to, že proti rozhodnutí krajského soudu ze dne 10. 11. 2003 podal kasační stížnost, která je vedena u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 Afs 12/2004, o které dosud nebylo rozhodnuto.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření ke kasační stížnosti podrobně argumentuje tím, že rozhodnutí ze dne 1. 4. 2003 bylo žalobci řádně doručeno dne 3. 4. 2003, neboť bylo doručeno zástupci žalobce JUDr. Bártíkovi na základě plné moci ve spise založené a odvolání této plné moci nebylo žalovanému známo.

Kasační stížnost je důvodná.

Ze spisu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 12/2004 a spisu Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 10 Ca 137/2003, vyplývá, že žalobce v této věci podanou žalobu proti žalovaným Celnímu úřadu Strážný a Městskému úřadu Prachatice označil jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu. Žalobcem v tomto řízení původně podaná žaloba trpěla vadami, neboť nasvědčovala tomu, že žalobce brojí proti rozhodnutím žalovaných, která vydaly jako správní orgány v prvním stupni a domáhal se jejich autoremedurních rozhodnutí, ale též bylo možno usuzovat na žalobu na nezákonný zásah popř. na nečinnost správního orgánu (zejména navrhovaný petit na vydání osobního automobilu). Krajský soud vyzval žalobce k doplnění žaloby, ale ani po tomto doplnění nebyly zcela odstraněny pochybnosti o tom, zda podanou žalobou žalobce výhradně brojí proti rozhodnutím žalovaných. Krajský soud se již následně o odstranění vad podání nepokusil.

Usnesením ze dne 10. 11. 2003, č. j. 10 Ca 137/2003 – 77 (od něhož krajský soud v nyní napadeném rozhodnutí odvíjí existenci překážky věci pravomocně rozhodnuté) Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu odmítl. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že krajský soud z obsahu žaloby dovedl, že žalobce se domáhal přezkoumání zákonnosti rozhodnutí Celního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 1. 4. 2003, č. j. 653/03-21/1, kterým bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Celního úřadu Strážný ze dne 5. 12. 2002; soud vzal za prokázané, že toto rozhodnutí bylo doručeno zástupci žalobce dne 3. 4. 2003 a jestliže žalobce předal žalobu krajskému soudu dne 15. 7. 2003, je žaloba opožděná. V případě žaloby proti druhému žalovanému soud dovedl, že se žalobce domáhá přezkoumání zákonnosti rozhodnutí druhého žalovaného; soud usoudil, že v tomto případě je žaloba naopak předčasná. Pokud jde o návrh žalobce, jímž se domáhal uložení povinnosti oběma žalovaným upustit od všech projevů znevýhodňování příslušníka německé národnosti menšiny v České republice, soud uzavřel, že nemá pravomoc o takovém návrhu rozhodnout.

Rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 11. 2003, napadl žalobce včasnou kasační stížností. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 12. 2004, č. j. 1 Afs 12/2004 – 135, toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Toto rozhodnutí dosud nenabýlo právní moci. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že úsudek o tom, že žalobce se domáhal přezkoumání rozhodnutí finančního ředitelství je v rozporu s obsahem spisu a jestliže soud v této části shledal důvod pro odmítnutí žaloby pro opožděnost, shledal Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Navíc soud jako s účastníkem řízení na straně žalované i nadále jednal s Celním úřadem Strážný, ačkoliv usoudil-li v této části na žalobu proti rozhodnutí celního ředitelství, muselo by svědčit ze zákona (§ 69 s. ř. s.) postavení žalovaného tomuto celnímu ředitelství; k opravě podání v tomto směru však žalobce nevyzval. Zcela bez povšimnutí soud dále ponechal tu část žaloby, již se žalobce domáhal vrácení nepřípustným způsobem získané platby od příbuzných v SRN, charakter tohoto návrhu nijak obsahově nezhodnotil, a aniž by usoudil na důvody pro odmítnutí tohoto návrhu věcně se jím nezabýval. Rozhodnutí krajského soudu tak i z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.

Žalobu i v nyní projednávané věci proti žalovanému Celnímu ředitelství České Budějovice žalobce označil jako žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a před nečinností správního orgánu, obsah žaloby nasvědčuje tomu, že žalobce dílem brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2003 (byť petitum, shodně jako v dřívější žalobě, že žalobce domáhá zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, nikoliv rozhodnutí žalovaného), dílem zřejmě míří na tvrzený nezákonný zásah správního orgánu (pokud jde o tvrzené nezákonné vymožení pokuty od žalobcových příbuzných v souvislosti s vydáním vozidla M.) a tvrzené šikany žalobce z národnostních důvodů. Žaloba nepochybně trpí vadami, pro které měl soud uložit žalobci, aby vady žaloby odstranil a žalobu doplnil. Obsah této žaloby však, oproti předchozí žalobě, nepochybně svědčí o tom, že žalobce nyní brojí proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2003, jímž rozhodl o jeho odvolání, zatímco první žalobu směřoval proti správnímu orgánu prvního stupně a tvrdil naplnění podmínek pro jeho autoremedurní rozhodnutí, jímž by tento správní orgán vyhověl jím podanému odvolání. Chybný úsudek soudu o obsahu první podané žaloby nemůže vytvořit překážku věci pravomocně rozhodnuté a je proto třeba přisvědčit stěžovateli v tom, že předchozí žaloba směřovala proti jinému rozhodnutí a odmítl – li krajský soud později podanou žalobu pro překážku věci rozhodnuté, rozhodl tak v rozporu se zákonem.

Soud navíc dodává, že i za situace, že by pozdější žaloba směřovala proti témuž rozhodnutí jako žaloba předchozí, by nebylo možno usoudit na existenci překážky věci pravomocně rozhodnuté, neboť takovou překážku by mohlo založit pouze rozhodnutí soudu, v němž by byla zákonnost napadeného rozhodnutí věcně přezkoumána a bylo o ní rozhodnuto meritorním rozhodnutím.

Nejvyšší správní soud proto shledal kasační stížnost důvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm krajský soud, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Zástupkyni žalobce byla za použití § 35 odst. 7 s. ř. s. přiznána odměna ve výši 2150 Kč, sestávající ze dvou úkonů právní služby v částce 2000 Kč [§ 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb.], 2x paušál náhrady hotových výdajů ve výši 150 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. 1. 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu